

Meie Mäts

Mr. 39. (221)

Laupäeval, 15. novembril 1919.

Mr. 39. (221)

Uus päästeaparät.

Pariisis asuw Wene walitsus on „uuesti ülesehitatud ja ühendatud Wenemaa“ wälitsemisekawa wälja töötanud.

„No, sukin sõnn, kui minu njud sjelle uue hwrantsuski sjuuretjukiga pjemmutama [hakkan, siis piab sjee punane kants kohe kokku langema!“

Kosjasobitajad.

Sõjamehe romaan.

Horst Bodemer.

(Järg 27.)

Ta pakkis oma väikese käsikohwri ja sõitis Stettini waksali, waatas seal sõiduplaani ja teatas wanale herra v. Uffelnile oma tulekut telegrafi teel. —

See jalutas väikese jaamahoone ees pikil sammel edasi ja tagasi. Nii siis oli wälk sisse löönud! Ja wististi õige tugewasti, muidu ei oleks arwenõunik raudteele istunud.

Kui arwenõunik kolmanda klassi wagunist wälja astus, kohwer käes, pidi Uffeln wastu tahtmist naerma. Ta pigistas kõwasti tulija kätt.

„Tere tulemast — üks kõik, mis toote! Head wististe mitte, seda on näha. Noh, aga selle üle kõneleme kodus!“

Aga mis wana Uffeln seal kuulda sai, oli ometi liig.

„Niisugune hull lugu! Kas jookse wõi nahast wälja! Õieti ei wõiks seda uskudagi, aga küll teie jutt juba õige on. Ärge aga pead norgu laske! Poiss on mulle waheajal tihti kirjutanud ja minult põllutöö asjus nõu küsinud. Tema töötab tublisti. Ja mis ta Mariast kirjutab! Nagu oleks ta õndsuse enesele rentinud! — Tont wõtaks! — Niisuguste kaardimooridega tegemist teha! Hull asi! — Noh, aga nüüd tarwis kõik tarkus kokku wõtta!“

Arwenõunik waatas umbusklikult Uffelnile otsa.

„Mis asju pean ma siis weel kuulma?“

„Tõtt, mu auwäärt herra! Arwatawasti kõlab ta teie kõrwus natuke iseäralik, aga ei wõi parata. — Kui poiss wiimati siin käis, ei salanud ta sugugi, et paruniproua Lehrburg kosjasobitaja osa etendanud ja selle eest 50,000 marka saanud.“

„Wiis—küm—mend—tuhat?“

„Päris paturaha, eks ole tõsi? — Minule see muidugi ei meeldinud, nagu arwata wõite. Andsin talle nõu, pruudile kõik üles tunnistada. Weel kord tegin ma seda, siis, kui pulma tulin. Poiss puistas oma südame mulle ausasti wälja. Ka tema olla oma arust alatu, ja kui ta Mariat nii wäga ei armastaks, teeks ta seda ka. Nii aga ei suutwat ta seda teha. — Kuid ütelda tahtwat ta seda talle sel päewal, mil ta kindel olla wõiwat, et Maria talle andeks andwat!“

Pilkawalt naeris arwenõunik.

Uffeln jäi üsna rahulikuks.

„Lubage! Kuna mina kaasteadja olen, siis on minul selle asjaga ka tegemist. Nõnda ei seisa keegi ja kinnita oma armastust, kui asi õige ei ole! Asi koormab teda palju raskemini kui arwate! Ja teiseks! Siin pean teid aga tungiwalt paluma, minu awalikku arwamist mitte pahaks panna. Meie ei istu ju selle tarwis siin, et üksteisele jämedusi ütelda, waid et teid

ja abinõusid leida, et inimeste õnn puruks ei läheks. — Jah, mina tean, kudas ilmas lood on, uskuge mind! Ja sellepärast wõtsin ma selle kosjasobituse asja kergesti. Mina ütlesin enesele: Jah, aga kudas sai see noor neiuhene, lugupeetud, aga lihtsast perekonnast paruniproua Lehrburgiga tuttawaks? Ta tahtis wälja saada ringkondadest, on maailmas kaunis üksik ja 24 aastat wana, nüüd tahab ta mehele — aga mitte esimesele, kes wastu tuleb. Ja sellepärast tarwitab ta seda teed, mis meie päewil sugugi enam haruldane ei ole! Tont teab, kudas ta just paruniproua juurde juhtus! — Üks sobitab abielu jumalamuidu, teine paturaha eest. Et meie mõlemate ühine sugulane aga kõige selle loo juures walge lammas on olnud, ei suuda ma ikka weel uskuda. Ja lõpuks oleneb ju kõik lõpust ja see on: kas passiwad nad kahekesi kokku? Elawad nad hästi? Teeb mees tööd? Ma ei tea seda, aga oma wenna-poja kirjade järele otsustades pean ma seda uskuma — ja usun seda weel praegugi. Sest Maria ei tulnud teie juure, waid läks raudteele ja sõitis oma mehe juurde. Waadaku nad, kudas üksteisega walmis saawad. Läheb aga nende wahekord terawaks, siis oleme meie ka weel olemas! — Nii siis esiotsa: sõrmed kaugele! Kõik muu tuleb iseenesest!“

Arwenõuniku pea oli jälle õlgade wahele kadunud. Mis Uffeln ütles, polnud küll ilus, aga seda wõis kuulda. See Berliin! Eluaeg ei suutnud ta temast targaks saada. Ja see hirmus summa raha! 50,000 marka! Terwe warandus!“

„Noh, hea küll, herra von Uffeln, ootame ära, mis tulewik toob!“

„See oli mõistlik wastus. Meie mõlemad, kes me püssirohu suitsus oleme wiibinud, hoiame weel wanal päewilgi alles selged pead ja, kui tarwis, ka niipalju südudist, kui rahu sobitamiseks tarwis Mina wõlgnen wenna-pojale nii kui nii wastuse wiimase kirja peale. Ma kirjutan talle kohe — üsna ilmsüütult. Ja teie jääte niikauaks siia, kuni ta mulle on wastanud.“

Arwenõunik ohkas raskesti, kuid ütles pika mõtlemise järele ometi, et ettepaneku wastu wõtab.

* * *

Maria istus D-rongi ühes esimese klassi waguni jaoskonnas kinni silmil. Ta oli üks, eesriided akendel. Ainult mitte wälja waadata päiksepaistelisesse sügismaastikku! Mitte millegi peale mõtelda — mitte millegi peale!

Kui ta seda aga oleks suutnud! Need pisted peas — need walusad pisted! Ja Heleril oli paha südametunnistus, tal oli see alati olnud! Talle tuliwad meelde tunnid, mil ta pilk tardunuks, ta nägu kiwiks oli muutunud. Ta ei tahtnud tema peale kohut mõista — ei!

Heller oli ta ju wälja kiskunud üksildasest elust — oli tema wastu alati hea olnud — aga miks ei olnud ta tõtt ütelnud? Seal pundus usaldus! See wiimane suur ülejääk, mis kaks intmest, kes üksteist armastawad, kokku kitib! See suur rest — see'p see oli!

Wärin käis ta kehast läbi. See Skodrowski! Sellest ei saanud ta mööda!

Kes ei teinud omas elus kord pattu? Igaüks eksis. Ja kes oma eksitust ei tunnistanud, oli arg, oli alatu!

Ta huuled wabisesiwad; tuliwad pisarad — wahetpidamata!

Warsti jõudis ta Eisenachi, warsti Helli jaurde — koju! Aga Helleril oliwad wõõrad! Nii siis meel kõwaks teha, pisarad ära pühkida, loor näo ette lasta! Sirgeks! Sirgeks! Mitte wiimast jõudu ära kulutada, sest seda oli talle täna weel tarwis!

„Eisenach!“

Pakikandja wõttis ta asjad. Ta küsis kakikandjalt, millal lähem rong kitsaroopalisel sõidab.

„Kümne minuti pärast! Ta ootab juba.“
Maria hingas kergemini, Ainult ruttu koju, et piin lõpeks!

Aga kui Heller waletas? Kui ta wabandusi otsis?

Siis, ta tundis seda, kärises ta südames keel keele järele — armastusest ja lapsest hoolimata!

Kui aegamööda rong sõitis! Waewalt liikumas, seisis ta juba jälle. Wiimaks ometi jõudis ta kodujaama. Seal olles tuli talle meelde, et ta unustanud oli hobusid wastu kutsumast!

Jaamaülem astus tema juurde.

„Ma annan teile heameelega oma kontori tarwitada, kuni hobused tulewad.“

„Tänan. Minu mehel on jahiwõõrad. Tahtsin alles homme tulla. Aga tee ei ole ju pikk!“

„Rautenkranzist wõib armuline proua ikka hobused saada. Peremees weab reisijaid ja suwewõõraid.“

„Siis lähen kohe sinna. Tahaksin seal ka pisut süüa.“

Paks peremees oli lahkus ise.

„Armuline proua — silmapilk.“

Maria jõi tassi wesist kohwi. Ta ei olnud peale eine weel midagi sõõnud. Wahest tuli hirmus peawalu sellest.

Wiimaks tuli tõld.

„Sõitke ruttu, kutsar! Saate hea jootraha!“

Piits plaksus tihti, kuid sõit läks aegamööda. Maria hambad lõdisesiwad.

Wiimaks tuli loss nähtawale. Sammammult sõideti keerdteed mööda üles. Weerand tundi hiljem wurises wanker sillast üle.

Kui ta kotta astus, tuli teener parajasti söögisaalist.

„Mitte midagi ütelda, Paul! — Tulin natuke warem. Herraid ei maksa eksitada.“

Siis läks ta üles oma ruumidesse, laskis enda toaneitsil riidest lahti wõtta ja heitis woodisse.

„Pakkige wälja, Grete, aga ärge tehke müra, mu närwid on pingul!“

Siis aga tuksatas ta äkki. Wali klaasi kõlän ja kõnekära kajatas söögisaalist. Jahimehed on ikka lustilikud. Kümne minuti järele tuli toaneitsi kikiwarwul tupp. Maria tegi, nagu magaks ta. Nüüd mitte tühistest asjadest rääkida!

Seal tema kõrwal seisis Helli woodi. Sadandatel õhtutel oli tal wõimalus olnud temale oma südant wälja puistata.

Ja ta ei olnud seda teinud!

Wäsinult wajus Maria jälle patjadesse.

* * *

Teener ütles pärast laualt tõusmist Helmutile tasakesi:

„Herra ülemlleitnant, armuline proua tuli Rautenkranzi hobustega tagasi. Mina ei pidanud küll külaliste pärast midagi ütlemä, aga toaneitsi arwab, et armuline proua üsna terwe ei ole — ja woodisse on ta ka kohe läinud!“

Uffelni kehast käis tuksatus läbi. Südame-tunnistus hakkas rääkima. Maria oli Berliinis wististi nii mõndagi kuulnud! Ta pigistas hambad kokku. Miks oli ta ka nii arg olnud ja mitte rääkinud!? Miks oli ta oma südame-tunnistust püüdnud tühise õlakehitamisega wai-gistada? Puhast õnn ei olnud ta abielu siifamaani ometi mitte weel olnud kõigest armastusest hoolimata. Kõige õnnelikumail silmapilkel tuliwad ikka jälle mõtted sellest, mis olnud. Mõne sõnaga oleks wõimalik olnud kõrwaldada seda kõike kohe pärast kihlust. Ja nüüd? Missugune wilets mees ta oli!

Aga ei — ei!

Ta ajas enda püsti. Nagu komandotoon kostis ta sõnadest:

„Wabandage mu herrad! Minu abikaasa on äkki tagasi tulnud. Ta ei olla üsna terwe. Wabandage mind!“

Kojas jäi ta silmapilguks seisma ja silmitses salmi, mis tammatahwile põletatud:

„Ole, kes oled —

ära heida meelt!“

Kõrgele lipp —

tulgu, mis tuleb!“

Ja ta tõmbas sügawasti hinge. Lipp kõrgele! See oi elus peaasi! Wiletsad poolikused — pidiwad lõppema — kohe! Ja kui Marial ka kõige wähematki aimu ei olnud kosjasobitusest — kõik sodi pidi südamest nüüd wälja tulema! —

Maria kuulis ta samme. Süda jäi tal seisma. Otsustus lähenes. Kul Heller waletas? (Lõpp tuleb.)

Põrutaw draama, 1000 metert pikk.

Paragrafitaolise lõuahabemega mees lamab tugitoolil, toetab nina vastu kirjutuslaua rohelist äärt ja hakkab anduma unele.

Köögiuksest hoowab magust riisipudru lõhna tupp ja seinakell, millel igasugune arusaamine ja autundmus tundide ja minutite vastu puudub, hakkab seda lõhna tundes kiiremini tiksuma.

Wõi näib see ainult paragrafitaolise lõuahabemega mehele nii olevat, aga ta tõuseb laisalt püsti, ringutab ja läheb siis, ainult üht silma pilukile ajades kella juurde ja paneb selle seisma, sest tiksumine ei lase und tulla.

Siis läheb ta jälle laua äärde ja seab end uuesti unele.

Äkki kuulduv akna taga tasast krabinat.

Aken läheb lahti ja mustale foonile ilmub energiline paljaks aetud nägu. Näol ei ole ainult karwa, kuid kindel tahtmine on sinna sügawa petsatina wajutatud.

Saladusline isand kisub näo kahjurõõmsale naerule, wõtab kaenlast kanepinõõrist lingu ja seab wiskamiseks walmis.

Kuid ta wääratab ja ajab küünarnukiga akna peal olewa kwassipudeli põrandale.

Paragrafitaolise lõuahabemega mees kargab püsti. Ta waatab arusaamatalt ümber.

Siis näeb ta saladuslise isanda läikiwaid silmi. Ta tunneb seda isandat. Talle on kõik korraga päewaselge.

Enne kui sand jõuab kätt tõsta linguwiskamiseks, on paragrafitaolise lõuahabemega isand ukse lahti kiskunud ja tormab kööki.

Saladusline isand laseb wabariigi ametlise wandesõna kuuldawale ja kargab läbi akna osawalt tupp.

Lähemal silmapilgul on ta köögis.

Kuid hilja!

Ta näeb weel kamina augu kohal tolgen-dawaid 225 mrk. saabaste kandu.

Nagu wälg on ta seal ja haarab kahe käega, kuid ta haarab ainult õhku — jalad on kadunud. Korstna august kõlab ainult kahjurõõmuline ja ühtlasi riisipudru tarretama panew saatanlik hirwitus.

Ha-ha-ha!

Saladusline isand wõrdleb seda hirwitust Kompuse wabariigi wapi kawandiga ja jääb minutiks ajaks mõtlema. Siis ütleb ta läbi plombeeritud hammaste:

„Carramba, deputaati, delegati parlamenti lamenti sacramenti!“, ja kisub wõimsa liigutusega akna lahti. Üks silmapilk mõtleb ta, siis on ta aknalaua peal ja hakkab wihmawerreni mööda katusele ronima. Kingsepp Labajala aknast mööda ronides, tehakse aken lahti ja keegi torgib talle naaskliga wäga osawalt raswarikasse kohta.

Ta jahmatab, kuid ronib südilt edasi.

Warsti on ta katusel.

Järgmisel silmapilgul on ta korstna juures ja kuulutab.

Korstnas on kõik waikne.

Ta waatab sisse.

Midagi ei ole näha, ainult tahma ja taari puid lõhna tungib talle ninna.

Äkki kuuleb ta kobinat.

Katusekambri aken tehakse lahti ja sealt lendab paragrafitaolise habemega mees õhku „planeerides“ wälja.

Talle sajawad järele piisad walgest woodilusest serwiisist ja wanapiiga sajatused:

„Kas see kellegi inimene on? Omal naine kodus ja ronib õõsel mööda süüta neitsite magamisetube! . . . Niisugune hotell!“

Mõne sekundi järele on paragrafitaolise lõuahabemega mees oma õise teekonna lõpetanud ja lamab, nagu sabagatäht pesuköögi katusel.

Saladusline isand surub mütsi tugewamine pähe ja hüppab. Ta on alles poole tee peal, kui paragrafitaolise lõuahabemega isand üles kargab ja korstnast pea ees sisse poeb.

Kui saladusline isand oma warwaste all katusepinda tunneb, on paragrafitaolise lõuahabemega mees juba wiimse wõimaluseni kadunud.

Saladusline isand ronib talle järele.

Ta lendab tuld süües pea ees alla. Sülla-list distantisi pidades, teeb paragrafitaolise lõuahabemega mees ta ees sedasama.

Äkki lendawad talle palawad seebised piisad wästa nägu.

Järgmisel silmapilgul on ta kusagil märjas ja palawas kohas.

Ta tunneb oma pahema käe sõrmede wahel paragrafitaolise mehe märgi juukseid.

Ta tahab rõõmsalt karjuda, kuid raske nui lendab talle pähe ja kuuldawad sõnad:

„Ena, ena kurjategijad, mis need lontrused mul küll ei ole! . . . Uksi, aknaid neil ei ole, nad roniwad korstnast sisse. . . Kõik mu pesu rikkusid oma tahmaste koiwadega ära! . . . Küll ma teid mõrisukaid utsitan!“

Siis tunneb saladusline isand, et talle midagi keewa kaela kallatakse.

Ta laseb kukerpalli, ajab tiritammi ja püüab katlast wälja ronida.

Wiimaks saab ta sellega toime.

Ta waatab ümber.

Paragrafitaolise lõuahabemega mees on kadunud.

Saladusline isand sülgab, kisub pesuköögi ukse lahti ja tormab wälja.

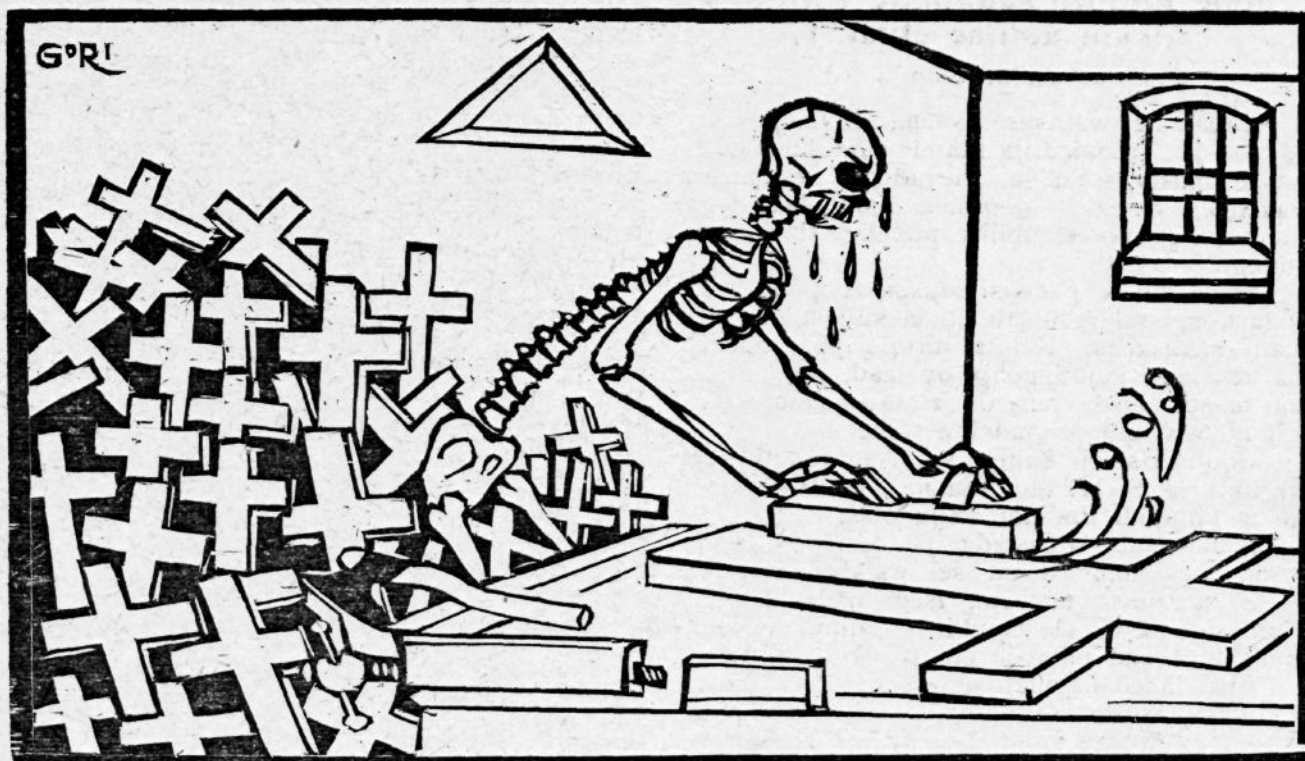
Ta jookseb uulitsale.

Paragrafitaolise lõuahabemega isand on möödasõitwa auto abast kinni haaranud ja lohiseb kiwa ja tolmulaiali pildudes mööda uulitsat hirmsa kiiruga edasi. Saladusline isand sülgab pihku ja hakkab autole järele jooksuma.

Nurgal tuleb talle jalgratasõitja wästa.

Ta lööb jalgrattasõitja pahema käega kraawi,

Igawene ületunnitööline.

„Igal pool seatakse kaheksatunniline tööpäew sisse, ma pean aga ööd ja päewad töötama ja sellest ei küsi ükski midagi! . . . On see siis demokratism? . . .“

kahmab ratta, istub selga ja kihutab autole järele.

Juba on ta autol kaunis lähedal, sest see sõidab kitsaid uulitsaid mööda kaunis keskmise kiirusega. Äkki laseb paragrafitaolise lõuahabemega mees auto saba lahti, kargab püsti ja hakkab Olewiste kiriku torni otta ronima.

Saladusline isand müüb jalgratta kahesaja marga eest möödaminejale maha ja ronib järele.

Poole tunni pärast on paragrafitaolise lõuahabemega mees torni otsas.

Kolmekümneviie minuti pärast on saladusline isand ka seal.

Paragrafitaolise lõuahabemega isand jahmatab. Siis teeb ta sõrme märjaks, et waadata kust poolt tuul on ja hüppab.

Alt sõidab weoauto kroonurietega mööda.

Paragrafitaolise lõuahabemega mees kukub otse autosse ja tõmbab omale sõduri riided selga.

Saladusline isand kirub ja waatab hambaid kiristades alla.

Seal kuuleb ta äkiste wurinat oma läheduses.

Ta waatab ümber.

Lennumasin tuleb täie kiirusega.

Saladusline isand koorib kuuekäiksed üles ja hüppab, üks silmapilk tolgendab ta maa ja taewa wahel, siis on ta küüned aeroratastes.

Ta lubab lendurile sünnipäewaks kringli osta ja nüüd kihutab aero autole järele.

Warsti on ta auto kohal.

Saladusline isand laseb käed lahti ja kukub otse autosse.

Ta waatab ümber — kõik on sõdurid.

Kohe tõmbab ta omale ka sõduri riided selga. Talle on weltweebli munder kätte juh-tunud.

Üks sõdur paneb kohe käe kõrwa äärde. Saladusline isand silmitseb seda meest uuriwalt.

Siis haarab ta tal turjast kinni.

„Aha! . . . Nüüd oled sa wiimaks mu käes! Ei aitanud midagi, et sa oma habeme ära ajasid. . . Oma seljaküürutamisega andsid sa enese ikka ära! . . . Tule ligi!“ Auto peetakse kinni ja saladusline isand wiib kinnipüütü koos-oleku saali.

*

Armsad lugejad, te mõtlete — see on mõni kinodraama, Fantomase või Scherlok Holmesi seeriast. Ei. Niiwiisi hakatakse lähemal ajal Kõrge Kogu liikmeid ja linnanõunikka püüdma, et neid koosolekutele wiia.

Gori.

Kümme minutit sadamate walitsuse ülema abilise elust.*)

(Natural-reaalne elupildike.)

Sadamate walitsuse ülema abiline, tursunud näo ja „Troonipärija saarel“ sündinud kaheaastase musta isahülge wurrudega keskmistes eluaastates wacwlew noormees, istub laua taga ja teeb walge pooltoobilise pudeliga spiritistlist „übungit.“

Enne kui ta pudelist lonksu rüütab, waa- tab ta kompassi ja lõikab sibula küljest ühe meridiani sakuskaks. Kui ta niiviisi paar pudelit oma keskmise kajuti põhja on laadinud, on tal igas mastis täied purjed ja ta hakkab wastu tuult ninaga tähjade pudelite wahel loowima.

Rooliratas ei kuule sõna, ankruketid on katkenud ja S. W. tuul (Samogonka-Wabamaa) ajab ta kiilupidi tindipoti kalju otsa.

Nina saab wigastada ja eest „ruhwist“ hakkab „lekkima.“ Kuid sel wäksel „awariil“ ei ole suuremat tähtsust, isegi hädawilet ega fhtegi signali ei ole kuulda — ainult masina- ruumis töötawad pumbad energiliselt.

Äkki läheb kabineti uks lahti.

Sisse astub keegi mees, kelle elukutset raske on wälimuse järele ära määrata.

Ta kõhatab ja ütleb siis kaunis keskmiselt:

„Tere, siit saksad!“

Sadamate walitsuse ülema abiline pöörab prospektori tuleja poole ja püüab seda oma silmapiiri ringkonda saada. Kui see tal wiimaks suure ristleamise järele korda läheb, awab ta kajuti ukse ja küsib:

„Mi... mi... mis sa... tahad... öks?“

Wõõras kõhatas ja sõnab wiisakalt:

„Ma tulin herrade käest järele küsima, kudas oleks wõimalik ühte wäikest reisu wäljamaale teha? ... Kust selleks luba peaks nõutama?“

Sadamate walitsuse ülema abiline häigab mõlaga üle pumba ja püüab kajuti luuka lahti ajada.

„Ah... wäljamaale tahtsid reisu teha? ...

Ja, ja... seda wõib küll... seal ei ole midagi... öks... Sa maksad oma paar tuhat... istud laewale ja lased sõidu lahti... muidugi- mõista... ei tohi sa leierkasti mängida... sest see wõib purju nõõrid segamine ajada... No ja noh... siis winnad ankrud üles ja... ja... tormad Härjapea jõkke sisse... kuid sadamat ära sa ära riku... seda ma sulle ütlen... sealt purjutad Mardi uulitsale... wiskad Kaarli kiriku promenaadil ankrud armu- sadamasse... ja ostad omale Feischneri juurest papagoi... saad aru?... Suure sarwedega papagoi... kes iga wiie minuti sees poolteist toopi piima annab... Ja kui sa siis niiviisi

*) Tallinna sadamate walitsuse ülema abiline on herra Stamm, kuid siin ei ole jutt mitte temast — seda saab igaüks aru, kui ta need read läbi on lugenud.

Soome oled jõudnud... siis pane teraselt tä- hele... mis... öks... Lasnamäel sünnib... üleüldse ütlen ma sulle... Frits, mein sohn, was mahstu da?... Papa, ik studiere!... Frits, mein sohn, dass jeht niht soo... paaapa ik... prooobiiiiree e e ee... ja siis pole muud kui... kui... kui noor weel maaa... ja weri kuum... kõik neid ja naised mul... aarmsad siis ka... no, mis wõin ma sinna parata, kui neis on minu eelu... õnn... nja!... Also!... Ponimajesh, w tson teelo?... No jah, ja siis tood kaks ankurt Soome piiri- tust ja ja... lased raketid üles... ikka üles poole, seni kuni sauna hinnad alanewad... aga kilusi ära konfiskeeri... ja kaubakastide kallale ära oma ninaga tonkima mine... ja siis ütle... Maksimile, et ta... on üks... suur... siga... siga... sigaritega angel- daja... ja ta naist wõib musutada... see pole minu asi... ära aga ole... nagu sea põie wari kuuwalgel ööl... c'est un posla masla makaronski... Mariette, ma petite cou- chette!... Ühe sõnaga... tee lahti wesiwä- rawad, mu ankrud ketid säravad... Üks wanamees suudles üht jämedat naist ja ohkas ja... kae- bas... kes päästab mind... waest... Ja, aga mis seal teha... see on juba nii siin ilmas... loodud... Jesli krasawitsa gubki otrokrojet... tot ne mushtshiina kto ne... tselujet... Ta ra ra... rii ra ra... ta ra ra ra... rii ra rim... Siis tähendab, pole teil midagi muud waja teha... kui seda... noh... saate aru?... kui seda, mis ma teile... see tähendab, wabandage, sinule... juhataasin... Kas said aru?“

„Ei just täiesti aru ei saand?“

„Wat, sul kuradi mamselid ja poombram- selid!... Sa ei saand aru... Ma seletan ju küll selgelt... Panimajesh... niiviisi... Sa lähed Tái turule... wõtad laadungi nõõpauka peale ja... ja... Sõidad... S... s... seamäe rabasse... Weriguut... Allereit... sealt saad... wäljamaa passi... ja... na beregu weliikih woln... stojal on dum pus- tõnnõh poln... üleüldse see on see peaasi... siis läheb edasi...“

Schlaf, kindchen, schlaf... dein Vater ist ein Schaf... dein Mutter ist ein Trampel- tier... was wil... l... l... st... du... armes Kind... noch mehr?... No ja see on ju wäga arusaadaw?... Saate aru... , wa- bandage, — saad aru?“

„Ei suuremat ei saa küll kedagi!“ ...

„Mis, sa ei saa aru?... Sa oled joob- nud! ...“

Sa ei saa aru, mis sulle räägitakse?... Niisugune wiinanina... Sa tuled joobnud peaga... ametniku jutule?... Käi wälja... wälja...!“

Wõõras kargab surmahirmus uksest wälja.

Gori.

Tipperary teel.

Oh, Kilulinn, kuis oskad sa
mult kiidulaulu nuruda.
Su kenad, armsad tänawad,
kuis lõbust waadet pakuwad:
sää! ruttab laiapüksi mees,
ning Eewa tütreid nende ees . . .
Kes on see muu, kui Eesti Ann
kel külge lõõnud Inglismann!
Kaffeedest mõnus mööda minna,
seal praelõhn lõõb järjest ninna
ning poe aknad — peajaam
kus väljapandud kallis kraam! . . .
Ah, armsad kinod, pildi jorud,
teid kiitku Jeerikoni torud,
teis „höiskaw saatan“ naeratab
ning patutööle meelitab!
Siin tuleb mulle kirik meelde
ent sammun sinna poole teele,
kuid Tipperary tee on pikk,
mu hing on rohkem ilmalik.
Siis tüürin ümber Toome pää,
kust väljawaade ülihää:
all kihab linn, sää! kaugel meri,
ning waimustusest kohab weri . . .
Äh, tühja kah, ma lähen ära,
kus muusik, naer ja lõbus kära.
Teps olen Kaarli-puiesteel,
ma näen rahwast oma eel
nii asjaliku ilmega
teed tasandamas . . . jalgega!
Ka siit ma lähen minema
ning üpris suure rutuga,
sest Feishner awatleb mu meelt,
ning ette maitstes nilpsan keelt.
Ah, jumalikud saiad, koogid
ning hingeülendawad joogid,
kuis süüa, juua wõin teid järjest
mul süda lõikab, kuid mis sellest!
„Estonias“ on imewärk,
seal hüpleb Maggie Gripenberg
ent waja teda kaeda
ta wigurisi waadata! . . .
Ning kohe pileti ma wõtsin
Estoniasse kiirelt tõtsin,
kuid istes Gripenbergil ma
ei saan'd ta jalgu kaeda.
Ning etenduste terwe sisu
see oli plastiline risu,
ta mõjus minu peale nii,
et wõttis silmad sikuli!
Mis on siis Kilulinna elu
kui aina plastiline ilu,
meil on ju Wiru tänawas
ka tantsukursus olemas;
ma loen tihti suurel suul.
The public's evering dancing school! . . .

Wõsa Willem.

Tõesti sündinud lugu.

Ukse taga kuulanud ja wõtmeaugust näinud
Aleks.

Istusin tühja kasti otsas ukse taga ja tõmbasin kotitubakaga täidetud piipu. Sisse ei julenud minna — krae oli must, manchetid pesus ja säärikud lõhki.

Koosoleku esimees rääkis:

— Nii siis awan koosoleku. Täna sak-
sad, et teie aru saite, keda walida wastutusrikka
esimehe kohale.

Keegi: Palun sõna.

Esimees: Herra Lakkil on sõna.

Lakk: Oleme wäga tänulikud, herra esi-
mees, et teie meid austasite oma tänuga.

Keegi: Palun sõna.

Jälle keegi: Palun sõna.

Weel üks: Palun sõna.

Esimees: Herra Lompil on sõna.

Lomp: Ühinen eelkõneleja mõttega.

Esimees: Herra Ölmal on sõna.

Ölma: Tahtsin sedasama ütelda, mis herra

Lomp.

Esimees: Herra Kiilakal on sõna.

Kiilak: Olen lõpetanud. . .

Esimees: Nii siis asume esimese päewa-
korra punkti juure. Herra sekretär, olge nõnda
lahke lugege sakstele ette.

Sekretär: Meie NN ametkonna teenijad,
palume NN kutseühisust walitsuse ees sammu-
sid astuda, et nüüdsed palganormid suurenda-
tud saaksiwad, praegust elukallidust silmas pi-
dades.

NN ametkonna teenijad.

Esimees: Nii siis paluksin neid, kes selle
poolt üks sõrm, neid kes selle wastu pahema
käte põial püsti tõsta . . . Ehk wõtaks keegi
waewaks neid ära luge!a.

Lugeja: Poolt 25, wastu 8 — erapooletu 1.

Esimees: Sa . . . N ja . . . nagu ma näen,
on siin saadikute seas kandidata. Pean ütlemä,
et see hääletamine ei „ildi“, kandidatidel pole
hääleõigust.

Hääled: Protesteerime selle wastu . . .
Nõuame-seletust. . .

Esimees: Austatud saksad! See on . . .
Waadake see on. . . no jah pean ütlemä. . .
See tähendab . . . jah . . . pean ütlemä, et . . .
see on pean ütlemä. . .

Keegi: Palun sõna.

Esimees: Ma ei ole weel alganud ja teie
mõtlete, et olen juba lõpetanud. Oodake —
olge head istuge. . .

Nii siis pean ütlemä . . . waadake . . .
pean ütlemä asjalugu on järgmine, et asjalugu
selle palgaga ei ole mitte nii räbal, kui inime-
sed, see on töölised . . . see alam klass . . .
ettekujutawad. Ärge arwake, et riigil raha pole.
Riigil on raha küll. Teie näete oma silmadega

Jalustrabaw kaup.

„Olge lahked, ehk ma tohin teile oma portmaneest üks tsigarett pakku', see o' eht wäljamaa tawaar — „Rööwaalia" ärist!“
 „Ma tänan väga. . . aga — ma tulin alles hiljuti haigemajast wälja!“

neid uusi ettevõtteid, remontisid igasugustes ametiasutustes ja wallakoolides. Ega waene riik ei jõuaks seda teha. . .

Pea ütlema, saksad, meie elame hästi. Mis jaoks tõsta nurinat, nuruda raha — see ei ole mitte ilus. Mis on paberi raha? Üks maali- tud lipakas, muud midagi. Ja kõht? . . . Kõhtu ei ole meil üleüldse vaja. Peaasi on nupp, kolu — maakeeles pea. Kui meil pea õige koha peal on, siis elame lõbusasti oma wiimse lõpuni. Millega kõhtu täita on ükskõik. Ärakadunud poeg, nii kui teil teada, sõi sigadega lestasid ja elas kui wanamees — polnud häda midagi. . .

Nüüd, kus meie oleme saanud kultuura- rahwaks de facto ja warsti ootame kinnitamist de jure peale, peame loobuma mainitud suhtes mainit suhtest, sest see suhte pole mainitud . . . ee . . . nn . . . hm . . . pole wirgunud ja meid ei tohi heidutada kõhu korin, seni kui funktsio- neerib meil pea. . .

Siin lõi esimees käega vastu lauda.

Keegi: Palun sõna.

Esimees: Eee . . . pardon, to jeest sil wu ple . . . donnerwetter parablii — tindipott läks kummuli. Das ist gadost. Mitte segada, palun mitte segada.

Kui Jaan jälle ametisse saab.

„No küll ma nüüd selle riigimasina korstna jälle ilusti puhtaks pühin, nii et suitsu ja tulesädemeid terve ilm täis!“

Esimees imes tinti sõrmedelt ja sülitas kogemata ühe preilile nina peale.

Esimees: Teie ärge waadake minu peale. Mul on kõht rikkis. Ma pean lõuna eest 20 marka maksma, pean kisselli sööma. Teie minge rahwakööki ja saate palgaga läbi küll. Peab rahul olema saatusega. Olge tööerakondlased. Kannatage saksad. Muidu aetakse liinile. Pean ütlemä, et . . .

I. hääl: Teid waja liinile saata, katsuge ka järele!

II. hääl: Mis te' siin haudute. . .

III. hääl: Tehke silmad lahti — oleme teie suguste magude eest sääl sandiks jäänud.

II. hääl: Endale mõistate küll tuhandid tasku ajada ja wara kokku kraapida.

I. hääl: Minge ka liinile. Olge siis tööerakondlane. Tarwitage oma nappu seal, mis te' siin lõngerdate. . .

Esimees: Palun, saksad, rahu . . . Pean ütlemä, et ei wõi, saksad, liinile minna. . . süda haige . . . olen perekonna inimene. . . kus ma naise ja lapsed panen . . .

Keegi: Kus meie lapsed ja naised. . .

Esimees: Te' saate linna poolt neli marka kuus abiraha. Üks lõuna koha kaks. Mina aga ei tule wälja. Kisselli hinnad on hirmsasti tõusnud, ainult Sauna tänawal saab weel natukene

odavam. „Lindeni“ peale ei wõi mõteldagi. Kujutage siis m'ü seisukorda ette. . . Pean üt-
lema . . . ei wõi, saksad, pole harjunud ka selle
liini-eluga!

Mis sellest, et nüüd inwaliidid olete. Iga-
üks austab teid. . . ka mina, saksad! . . . Pean üt-
lema, et palun teid „Pandoriini“ . . . see on . . .
pean üttelema Rebase juure Petrograadi hottelli . . .
sää! teeme wäikene „naeratus“ wõi kuidas sak-
sad soowiwad — kommuna snaps! . . . Tõu-
sis kära. Sain uksega tubli siilaka. Edasi kuu-
lata ei „näinud“.

Koosolekul oli lõpp.

Wabariigi kohtus.

(Tõetruu pildike.)

Kohtunik waatab läbi paragrahwitaoliste
prillide kaebtusealuse otsa ja sõnab waljult:

„Kust saate te elu ülespidamist?“

„Topsi Jaska wirtsupoest!“

„Ma ei küsi mitte seda! . . . Teenite te
raha, wõi saate seda mingil muul moel?“

„Ma saan mingil muul moel. . .“

„Ja nimelt?“

„Ma olen kärumees ja saan käreutamise
eest. . .“

„Loll! . . . Mispärast te siis sissetuleku
maksu maksta ei taha?“

„Kas siis kohtusse ka ilma maksuta sisse
ei saa? . . . Ega ma siia sisse ise ei oleks tul-
nud, mind ju kutsuti!“

„Arge rääkige lollust! . . . Teie peate sellest,
mis teie amet teile sisse toob, teatud osa riigi-
kassasse maksma. . .“

„Ah so . . . aga kas muud moodi seda asja
riskeerida ei saa?“

„Kuda muud moodi.“

„Noh nii, et ma istuks selle aja ära. . .“

„See on wõimata . . . Kas teil liikumata
warandust on?“

„Suurt ei ole . . . aga wa uuriloks ei
liigu enam põrmugi ja eidel on ka kõik liikmed
pärts kanged. . .“

„See ei ole see! . . . Kas teile ehk keegi
midagi wõlgu ei ole?“

„Üks nabaläts on mul eide käest wõlgu. . .
labast talle laupa üht jussi paskarit tuua —
aga tuli ette millegune krampe, et winnasime
kõhuga wihase õlgani rüüsisse. . .“

„Aga temalud rääkige! . . . On teil möö-
belt?“

„Üks poolepime poisipaun on . . . Jussi
nimeline!“

„Te olete pürujuhm! . . . Kirjutage siia
alla. . .“

„Ei mõista. . . kirjutage ise herra. . .“

„Olete te loll? . . . Kudas wõin ma seda
teha? Ma pean siis teie eest maksma kah!“

„No mõni asi! . . . Ma olen ka elus kül-
lalt teiste eest maksnud. . . Näe wa Reo Priidu
muretses Kassi Marile ühe wäikse pummeldaja
ja ma pidin kaks aastat toitmise raha maksma. . .
Mõni asi nüüd. . .“

„Ei seda ei wõi! . . . Tehke kolm risti . . .
So . . . Wõite minna!“

Kutsutakse järgmine maksumaksja.

„Millest elate?“

„Tsheki leiwest ja silgu räimest!“

„Mis amet teil on?“

„Käin Asutawas Kogus. . .“

„Mis? . . . Olete rahwasaadik?“

„Ei . . . Ma olen oma eide saadik — eit
saatis. . . Sealt kogu weerusest leiad teinekord
suured pikad paberossi junnid . . . murrad tu-
baka osa ära, segad heinapebresi hulka ja saad
päewas oma tubli tortsu Inglis sigaretta . . . Ja
mis need praegu maksawad?“ . . .

„On teil maja?“

„Ei ole . . .“

„Aga loomi?“

„Jah loom on ikka õigust ütelda oma kau-
nis kena ports — walgeid ja musti kõik särgi
ja püksi kortsud täis. . . Kas te ehk ei tea.
mis neile nende wastu peaks aitama. . . Wihle-
misest nad namsatikad ei hooli. . .“

„Wastake ainult selle peale, mis teilt kü-
sitakse! . . . Kas tahate maksu maksta wõi ei
taha?“

„Ei taha.“

„No siis lähete kuuks ajaks wangi!“

„Kuuks ajaks! . . . Kas ehk ei saaks kudagi
moodi toimetada ka üheks kolmeks kuuks —
saaks talwe üle, põleks omal mingit muret! . . .“

„Mis? te tahate weel pilgata? . . . Kasige
wälja, küll ma teid meeles pean!“

„Suur tänu! . . . Arge siis ikka unustage. . .
Katsuge meeles pidada jah. . . Saaks ometi
talwe külma aja kudagi moodi üle. . . Ma jään
siis ootama . . . Head terwist!“ Gori.

Lambad . . .

Tõmmiku talu-ema seletab saunanaisele
poliitikat:

„Juhanist pojalt on ikka õigus küll, kui ta
ütleb, et parem pool seal Kogus see õigem pool
on, sest Jeesukegi paneb wiimsel päewal lam-
bad paremale poole. . .“ J. Törtel.

Tulewane keiser.

Wahtramäe wanaisa loeb lehest Koltshaki,
Denikini, Petljuura, Grigorewi ja teiste üle ja
ütleb siis:

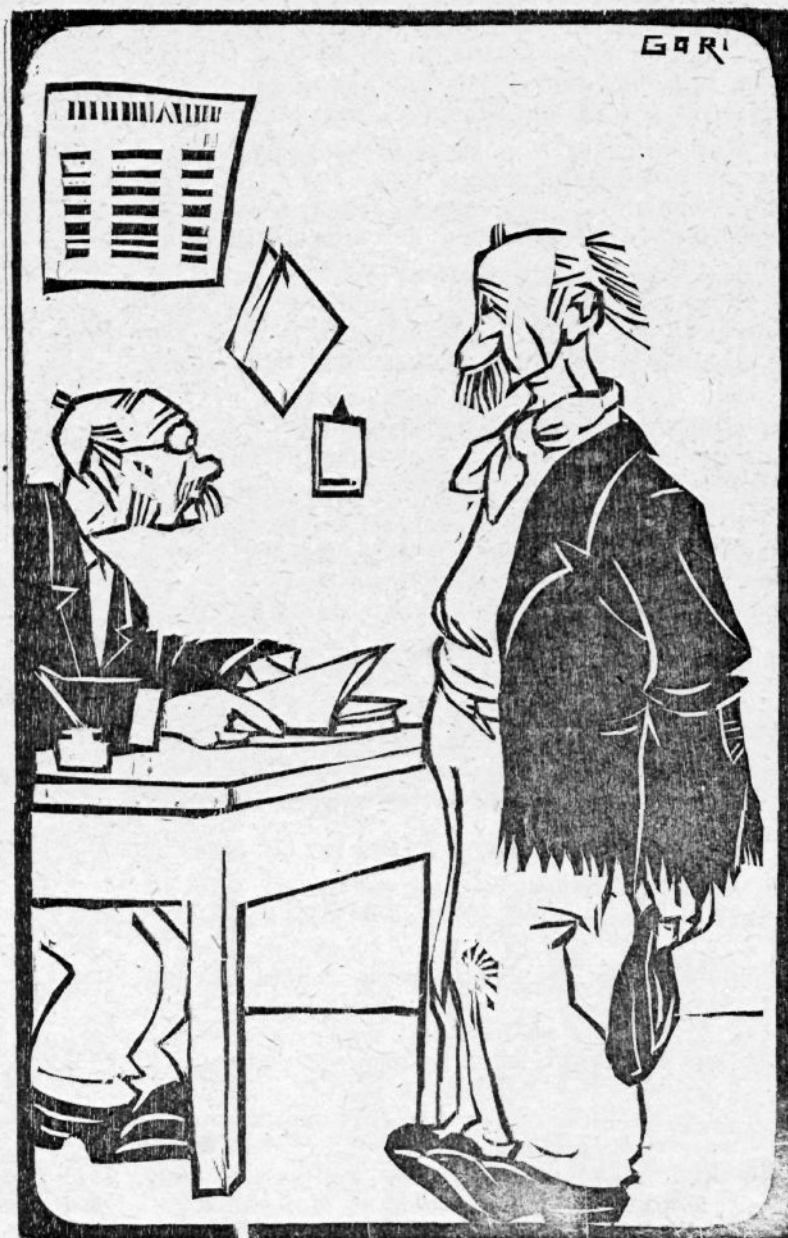
„Egäüits, kis keisress tahap saia, wõtab
omale kümme miist perra ja kuulutab ajalehen
wälla, et temä keiser om. . . Imelik küll! Ma
peaks ka kõrra katsma.“ J. Törtel.

Burshui pulmad.

(Mõistukõne.)

Ennemuiste, wanal a'al
 kaugel luulelisel maal
 elas kuulus konna sugu,
 kellest westma saab mu lugu.
 Oma juttu hakkas ma
 kohe peale sellega,
 kuidas hilja õhtu eel
 konnad sõitsid kosja teel.
 Konna-taat, wa nupumees,
 sõidab uhkelt teiste ees,
 mitu wersta tema taga
 wenib piduliste saba!
 Küll need hobud lasksid traawi,
 pillutasid konnad kraawi,
 pidulistel paha meel, —
 riku riided ära weel! . . .
 Õnneks oli ilus ilm
 kuiwas ära niiske silm,
 tujud paranesid ruttu,
 pea aeti mõnust juttu!
 Kui nüüd jõuti pärale
 tehti lõppu kärrale.
 Wäsind hobud wiidi talli
 seati joonde pidu-palli!
 Konna neiud nägusad
 olid üpris ilusad,
 peiupoisid olid ka
 pika sabakuubega!
 Kui siis tõusis pilli müra,
 lahti pääsis pulma kära:
 pikad koiwad käisid ruttu
 lõuad lõhkusiwad juttu.
 Tantsust jäiwad jalad tuimaks,
 jutu lobast kurgud kuiwaks,
 mõni üksik kargas weel
 laisa kombel tantsu teel!
 Seda nägi peremees
 konna-taat, wa nupumees,
 palus lahkelt wõeraid sööma,
 napsi klaasid kokku lööma!
 Nagu neiud nägusad,
 olid söögid magusad:
 konna kapsad, kärbse supp,
 soolaseks weel worsti jupp.
 Toas nüüd oli haura waikus
 walitsemas kõigis paigus,
 harwa mõni kõhatas,
 kui liig kärmelt neelatas!
 Küll see oli õgimine,
 ime kiire sudimine:
 alla kugistati supp
 kadus ära worsti jupp!
 Meestel watsad rebenemas
 söögiisu alanemas,
 siiski söögi lõpu eel
 joodi kohwi pääle weel!
 Oi, see oli tore näha,
 kuidas wiin neil hakkas päha:

Walesti aru saanud, sina sindrinahk küll?

„Tere, trastu! . . . Kas teil ministert tarwis ehk läheb?“
 „Olete peast põrunud?!“
 „Ei seda küll ei ole. . . aga kui ta peab just peast põrunud olema,
 siis ma saadan oma wenna!“

pikad koiwad käisid risti,
 neiudki ei seisnud pästi!
 Mõni ägas laua all,
 ega polnud häbi tal,
 teine waarus seinast seinas,
 kolmas kurtis oma leinas!
 Lõpuks jäid kõik magama,
 kuidas kes ja kellega
 lõpetan siis oma juttu
 sest burshuid ei ärka ruttu!

Wõsa Willem.

Kes seda nüüd teab. . .

Kui korrakski ümber sa vaatama jäed,
Siis ikka sa midagi naljakat näed.
Silm ikka sul' kõõrdi siis wahtima weab, —
Wast on see ka wiirastus, kes seda nüüd teab!

Kui Kõrgesse Kogusse korraks sa läed
Ja „arutusi“ seal kuulama jäed. . .
Kõrw kuulab. . . suu lõbusal' naerule weab, —
Wast on see ka wiirastus, kes seda nüüd teab!

Kui loed sa nüüd lehest, et lõpp'nud on waew:
Sest suhkruga Londonist jõudnud on laew. . .
Suu ikka siis wägise naerule weab, —
Wast on see ka wiirastus, kes seda nüüd teab!

Kui Wirusse lähed ja vaatama jäed,
Ja lubjatud kirstu seal kõndima näed. . .
Siis mõtled: kui kole. . . suu naerule weab, —
Wast on see ka loomulik, kes seda nüüd teab!

Kui loed sa nüüd lehest, et warsti sa saad,
Nagu kodanik ikka, oma lapikse maad. . .
Suu ikka siis wägise naerule weab, —
Wast on see demokraatlik, kes seda nüüd teab!

Kui teada saad wiimaks, et lõpnud on piin,
Meil awataks jälle wa' kibe, see wiin. . .
Suu jookseb küll wett. . . silm naerule weab,
Wast on see demokraatlik, kes seda nüüd teab!

Leon Hart. .

Sõduri kiri.

(Eeltulewaks jõuluks.)

Siit, kus weriseid hambaid näidates hirnudes
hirwitab surm
ja noort kuuma elu imeb surijate südameist en-
dasse tallatud nurm —

kirjutan ma need read;

Siit, kus hällilaulu laulab elusil igawesele unele
suigutades teraw tina kuul
ja surma hümnust rõõgib suuretüki malmi huul —

kirjutan ma need read;

Siit, kus inimestel ununenud kuumad huuled,
suudlused ja naise käed ja sini silmad,
ja kus rinda silitawad mõõgad terawad ja tää-
gid külmad —

kirjutan need read;

Teile kirjutan ma, teile, kes te kaugel surma
trallist,
kaitstud olete sest kõigist meie kehade elusast
wallist

kirjutan ma!

Teile, kes te noori huuli suudlete ja silitate
welget rinda,
teile, kes te meie teenustel ei mõista ja ei taha
anda hinda

kirjutan ma!

Teile, kes te prassite ja häwitate schampanjeri,
wahuwiina
ja ei tunne surma jälki naeru, walu ega piina
kirjutan ma!

Teile, kes te kinodes, teatrites ja lõbuurgastes
aega wiidate
ja elust õnne, armu magust wilja naerdes niidate
kirjutan ma!

Teile, plikad ilusad ja wärsked, päikse silmali-
sed, noored,
teile marodöörid ablad, saagihimulised looma
toored,

teile, „Wirufrondi“ ülemjuhatajad, trummilööjad
ja marshallid,
teile, rahasõnnikusse uppunud ja isamaaga an-
geldajad „vonnid hallid,“

teile mammapojad, kes te ahju taha redus pu-
genud
ja laiskworstitamises nii hästi kogenud —
kirjutan ma!

Teile, erakonnad, kes te riidlete ja kisute ja
teineteisel kooti annate,
ja isamaa hea käekäigu eest sel wiisil hoolt ju
kannate!

kirjutan ma!

Kõigile, kes kaugel, puutumata sõja werisest
surma ballist
kõigile, kes kaitstud meie noorte eluihkawate
kehade wallist —

kirjutan ma!

Pidage meeles, et meie oma elu andes teile
wõimaldanud oleme kõike seda,
et te muretalt elada wõite ja kaugel teist on
walu, surmapiin ja häda!

Pidage meeles ka meid, me palju teilt ei nõua,
me ei nõua teilt rohkem, kui te „hell organis-
mus“ kanda jõuab —

Pidage meid ka meeles!

Sõdur.

Teater ja elu.

(Juhtkiri.)

Teater on koht, kus paljaksatunud nägu-
dega inimeselapsed elu kujutawad. Nad näi-
tawad pealtwaatajatele mõne marga eest, kudas
elama peab ja kudas elama ei pea.

See on wäga ilus asi, kuid ta on siiski
kaugel elust, ta ei kujuta elu siiski nii, nagu
elu on.

Kuid ta peaks aga elu kujutama niisugu-
sena, nagu see tõepoolest on.

Et seda kätte saada, ehk grammatiliselt
õelda-saawutada, peab teatri täiesti ja põhjalikult
ümber looma.

Kõige pealt — on teatri näitelawa waja?
Ei ole — elus ei sünni midagi näitelawal.
Kui ma oma naist, teise ilma tahan toi-
metada, ei lähe ma mitte näitelawale, waid teen
seda seal, kus wähem pealtnägijaid.

Ja siis — dekoratsioon!

Kas on looduses mingit dekoratsiooni?

Ei.

Mis on dekoratsioon? Dekoratsioon on

Pudrukeetjad.

„Tule nüüd tagasi, Jaan, mis sa molad — äita kapsaid raiuda! . . . Ma annan sulle õiguse niipalju soola sisse riputada kui ise tahad ja siis teeme niisuguse pudru, et sööjatel suust ja silmist wesi jookseb!“

pet us, ettekujutus sellest, mida olemas ei ole, tähendab waleteater aga õpetab inimestele elutött. Kuradile dekoratsioon!

Kui inimese elus draama algab, kas wägistakse siis waheaegadel plekkpasunaid ja saetakse wiilut?

Ei.

Kuradile orkester!

Ja mispäraast eesriie üles tõuseb?

See ei ole loomulik. Kui sa midagi wadata tahad, wõi kellegi järele piilud, siis ei kääri sa mitte eesriiet üles, waid lükkad selle ettewaatlilikult kõrwale.

Nii on see elus. Jah!

Kuradile eesriie!

Kas on elus see nii, et enne, kui sa kellegi daamiga juttu hakkad westma, sa osa pähe tuubid?

Sugugi mitte. Sa plärad ükskõik mis pähe tuleb, ajad kõik mustad ja punased hunnikusse.

Jah!

Kuradile osa õppimine!

Kas eludraamad sünnivad igal õhtul ühel ja selsamal ajal, ühes ja sessamas kohas?

Sugugi mitte, waid seda sünnib igal ajal ja iga sammu peal!

Kuradile teater!

Kas selleks, et mingisugust lollust naisterahwale ütelda, pannakse iseäralised klouni hilibud selga ja tõmmatakse kokaiini ninna?

Minge ikka!

Mis sellest järeldada?

Kuradile kostümid!

Tsst! Mis lori see nüüd on?

Kudas sa ilma kostümita awalikku kohta wõid ilmuda — tehakse protokoll!

Wabandage, täiesti õige. Siin on teater elust ees. Elus ei lubata ilma kostümideta kolada, teatris aga küll ja küll.

Wabandage!

—y!

Kahe wiimase kongressi „oratooriumid“.

I.

Majaperemehe „meeleliigutused“ üürnikkude kongressil.

(Brodjaga motiw.)

Käed rusikas „risti“ lõon ette, kes kurat mind siia küll tõi, — kõik „plaanid“ on langenud wette, — ei üürnikku pidada wõi!

Sahkerdada wõis majaga ala, terve kasu, — sa kukrusse käi, pole parandada waja üht tala, — ei üürnikku pidada wõi!

„Üüriseadus“ nüüd silme ees wilgub, ei tunnistada seda me' täi' — pean paikama sealt, kus wihma tilgub, — ei üürnikku pidada wõi!

Ka wälja pean ajama selle, kes „keelatud wiljapuust“ sõi, — oh welitse, sõsara, welle . . . — ei üürnikku pidada wõi!

Kes töötab nüüd kaheksa tundi, (see äkitselt meele mull' löi.) ta isegi wõib mind weel „sundi“ — ei üürnikku pidada wõi!

Kokku peame ajama „kongressi“ üüriseadust siis matame, — oi, teeme „walitsusele“ wähe pressi, — muidu üürnikku pidada ei wõi!

II.

Üürniku ürgamised „majaperemeeste“ kongressil.

(Lauluraamatu wiis.)

„Masing, kust sa selle „wara“ said, kust ammutasid woli, kas sündimisel hällis sul ta kohe kaasas oli? — kui omal lossi üles löid, kas oli sellest wähe, et esimese „ohwri“ — sa panid „krooni“ pähe!?

Kui töötas palga tööline sul walmis ukse-piidad, — neid aegu sina wististe, küll mäletad ja kiidad, siis kuusteist tundi orjati, kas see ei käinud läbi kerest — ja nüüd, kus olud teisemad sa oled läinud werest!?

Nüüd töötaks' aga kaheksa, ja teie liimist lahti, ja üürnikute peale siin, kohe peate „klaperjahti“ jõus on nüüd aga üürinik, end kaitseb nagu kalju, et „lossiliitlane“ ei saaks edaspidi „soomust“ palju!

„Mil lõpeb see!“ — nii karjud sa, sul kitsaks jäänud koda, et „wabamaa“ on orjata ei teada sellest taha, mil lõpeb see, — ei täpipealt, wõi sulle ette näha, üks „kindel on“, et teistele, jääb „piduõhtuid“ wähe! August Brawó.

Miitingu „mulje“ 16. oktobril 1919. a.

(Estonias.)

Tutwal wiisil.

Estoniasse läksin ma, läksin ma, läksin ma, 16. oktobrit pidama, pidama, — ja. Rahwast täis oli saali „maastik“, sest „rahwasaadik“, pidi kõnelema, — aga kõik see oli „muinas“, pulti ronis Oinas, ja ruttas teatama:

„Ast'il werekihwitus, kihwtitus, kihwtitus oktoabri „kuul“ tal alles „luus“, alles luus, — ja. Ja Rei, kes alles „kogust“ tuli, weel sängis oli, põeb wähhjatõbe, — ei parandada saa seda ohtu, pole „arstirohtu“, puudub „elawhõbe“!

Siis wälkus „sinisilmake“ silmake, silmake,
kõnelema kerkis „Almake“, Almake, — ja.
Hirmsaste mul tõusis „tjuu“
nägin waimus ta „kuju“,
ühel „teisel“ ajal, —
siis silmitsesin elektri walgel,
tal „pisart“ palgel,
kõiki naeru kajal!

Keegi haigutas, au, au, au, au, au, au,
Almal jälgines Kartau, Kartau, — ja.
Et „kaks kord kaks“ on tõeste „neli“,
seda teab see weli
aga mitte muud, —
oleks ta ka „haigeks“ jäänud,
poleks waewa näinud
pruukida suud!

Lõpuks wäike uudisjutt, uudisjutt, uudisjutt,
Oinal oli hirmus „rutt“, hirmus rutt, — ja.
Kas meeles mõlkus tal „oinaadid“
wõi „direktiwid“
kingsepa profilis, — — —
kuid süda läks mul äkki „pahaks“
just nagu tahaks,
wälja hiilida, — ja, jah!

Da capo.

Kas te' „daamet“ tunnete, tunnete, tunnete,
Kes teeb „reklamet“ omale, omale, — ja.
„Wangimaja“ teind ta „hellaks“,
ta on nüüd „kellaks“,
tööerakonnal, —
ei ole ta „paenutamata kepp“,
ei „sotsialismuse sepp“,
küll aga — Marta Lepp!

August Brawó.

Päewasündmuste pärg.

Nagu seeni tekkis Tall'nna lehti,
kus nii palju sõnu tehti.
Üks neist räuskas, teine kiitis,
kolmas loorberisi niitis.
Aga pika ilu järel tuleb pill:
mõnel ajalehel maha wõeti will,
ja kui sellest oli pisut wähe —
surmahoop siis wiimaks löödi pähe.

Nõnda „Maaliit“ wäsekene
seisma pandi, wennikene,
et ei suutnud maksta trahwi,
see eest maitseb paragrahwi.
Saksa lehel kurku pandi rusikas,
aga — juba järeltulija tal ilmumas!

Praegu ilmaelus palju tühisusi:
suhkru-seltsa, piima-ühisusi,
tarwitajatele tehtaks meehead,
nii et segi läewad wiimaks pead.
Ostad subkurt, jahu, maksad raha —
ootad kuu, poolteist. Ei enam taha

kannatada seda asja, lähed küsid saksu,
Sulle wastataks: te maksite ju ainult liikmemaksu!

Mardipäew läks mööda suurepäraselt.
Tehti mardi-õhtuid, kuigi koduselt:
eks ka külas olnud lõbu, nalja:
Mardipäewaks tegi maamees kalja.
Aga selgus: kali oli samogonn.
Ega's ime: Mardi ajal kõik ju maskes on!

Tali tuli seekord õige wara;
maagi külmas nagu sült nüüd ära,
ainult lund ei tule: küllap taewas
ollakse wist ise selle üle waewas,
sest et tshekita on teda anda wähe
ja kui tshekiga, siis jälle see ei lähe:
wiimaks nõutaks sissetulekust
lume pealt ka „annetust“.

Linn kawatseb elektriwoolu piirata,
sest linnaelanikud seda pillata
wist igal õhtul pisut ülearu.
Noh, sellest saame wäga hästi aru:
ent mõnikord on wool nii tume, pime,
kust woolu rohkem raisata — waat', see on ime!

Ei Petrograadi wõtmisest saa asja enam:
nüüd hotel „Petrograadis“ puhata on kenam.

Waatke, ilus korraldus on sihuke:
kõik, kes sissesõitwad wäljamaalt
kontrolleeritakse enne ilusalt,
karantiini pandaks aegsaste.
Kas wõiks kontrolleerida nüüd ikka
uusi, ulualuseta . . . ilmakodanikka?

„Teatajas“ awaldati järgmist soowi:
kas saaks sisse tuua proowi
suhkru, marmelaadi asemel kas saapaid, jalanõusid.
Panen ette omalt poolt: kas ei wõiks
suhkru, leiwa asemel nüüd süüa jalanõusid?

Eks wedades ka hobu ära wäsi!
See wana lugu, aga järgmine meil asi:
ei Kõrget Kogu lasta puhkusele,
waid nagu pärjaks tema uhkusele
ta ikka korralikult istumisi peab,
kuid seda igaüks ju teab,
et kana pesal istudes ka igakord ei mune,
waid wahel läbi magab enne pika une!

Oswi.

Unustaja.

„Mul on adwokatiherraga waja kokku
saada; ta palus mind täna tulla!“
„Ah, ta on wist selle täiesti ära unustanud
— ta suri eila ära!“

Punane Wanka-Wstanka.

Judenitsch, Bermond, Koltshak, Denikin!
 Wanka-Wstankat tahate
 maha suruda küll te,
 kuid niiviisi küll ei saa
 teda maha suruda,
 sest teil ühismeelt ei ole —
 Igaüks lükkab ise poole!